

UČNI NAČRT

Učni predmet	Razred	Smer	Letno št. ur
Državlјanska vzgoja	1.	Vse smeri	Najmanj 33 ur

OPREDELITEV PREDMETA

SPLOŠNI CILJI, VLOGA IN SPECIFIČNE KOMPETENCE

PRVI BIENIJ

Državlјanska vzgoja je od šolskega leta 2020/2021 samostojni predmet, ki ga prečno poučuje več predmetnih profesorjev. Formalna podlaga zanj sta zakon št. 92/2019 in ministrska uredba št. 35 z dne 22. 6. 2020, ki določa smernice za izvajanje tega predmeta na vseh stopnjah formalnega izobraževanja, od otroškega vrtca do višje srednje šole. Vsebino predmeta določajo tri temeljna področja: 1. ustava, nacionalno in mednarodno pravo, zakonitost in solidarnost; 2. trajnostni razvoj, okoljska vzgoja, spoznavanje in varovanje kulturne dediščine in ozemlja ter 3. digitalno državlјanstvo.

Splošni cilji predmeta so razvijanje aktivne, zakonite in na ustavi zasnovane državlјanske kompetence, spoštovanja človekovih pravic in človeškega dostojanstva, odgovornega odnosa do trajnostnega razvoja družbe, do varovanja okolja in kulturne dediščine ter oblikovanje zdravega, čutečega, strpnega in digitalno kompetentnega državlјana.

Vloga predmeta državlјanska vzgoja, kateremu se v vsakem letniku namenja najmanj 33 ur letno, je okrepiti pri dijakinjah in dijakih zavest o skupnih evropskih vrednotah, o ciljih in delovanju različnih družbenih in političnih gibanj ter trajnostnih sistemov, o raznolikosti spolnih, rasnih, verskih in kulturnih identitet v Evropi in v svetu ter o potrebi po konstruktivnem dialogu s samim seboj in drugimi za odpravo kakršnekoli oblike nestrpnosti in nasilja.

UČNE OBLIKE IN METODE

Pri uresničevanju učno-vzgojnega procesa se glede na cilje, vsebine in recepcijsko zmožnost dijakinj in dijakov lahko uporabljajo naslednje učne oblike in metode: individualna učna oblika, delo v dvojicah in delo v skupinah, frontalni pouk ter razlaga, razprava, referat, delo z različnim gradivom, metoda ekskurzije, pričevanja, študij primera, igra vlog, okrogla miza, projektno delo in druge metode.

Zaradi prečnega poučevanja in še nedokončanega normativa za izvajanje novega učnega predmeta državljanska vzgoja se cilji, vsebine, čas izvajanja in medpredmetne povezave posameznih didaktičnih sklopov podrobneje načrtujejo ob začetku šolskega leta znotraj skupnega načrtovanja razrednih svetov.

V zavodskem kurikulumu, ki ostaja pri predmetu državljanska vzgoja odprt, navajamo predloge za didaktične sklope po letnikih glede na razvojno stopnjo in recepcijsko zmožnost ter zanimanja dijakov in dijakinj.

PODROČJE	DIDAKTIČNI SKLOPI	CILJI	VSEBINE	ČAS IZVAJANJA	MEDPREDMETNE POVEZAVE
1. USTAVA; PRAVO; ZAKONITOST IN SOLIDARNOST	27. januar - dan spomina	Dijak razvija sposobnost razumevanja in spoznavanja drugega in drugačnega. Razvija vrednoti strpnosti in sočutja	Ideologiji fašizma in nacizma ter primerjava z demokracijo, koncentracijska taborišča	Drugo dvomesečje	Slovenski jezik in književnost: Mladinska književnost. <i>John Boyne: Deček v črtasti pižami</i>
	Migracije in aleksandrinke	Dijak razvija sposobnost razumevanja in spoznavanja drugega in drugačnega. Razvija vrednoti strpnosti in	Vzroki in posledice migracij. Pojav množične migracije v naših krajih, primer aleksandrink	Tretje dvomesečje	Slovenski jezik in književnost: Zgodovinski in družbeni roman Marjan Tomšič: <i>Grenko morje</i>

		sočutja			
		Razvija sposobnost sposobnost razpravljanja o aktualnih vprašanjih in izzivih sodobnega časa, npr. vzgajanje k strpnosti, sprejemanju drugačnosti in multikulturalnosti.	Priseljenci - upanje v boljšo prihodnost	Tretje dvomesečje	Angleščina
	Demokracija	Dijak razvija politično pismenost: spozna različne oblike družbene organiziranosti in temeljne demokratične kulture	Oblike vladavine v antiki in primerjava s sodobnostjo	Četrto dvomesečje	Zgodovina: Značilnosti grške polis: politična (elefterija) in družbena (avtonomija) ureditev, gospodarska razvitost (avtarkija)
	Medvrstniško nasilje	Dijak spozna pravne postopke, ki so povezani z nasiljem med vrstniki.	Vrste in oblike nasilja s posebnim poudarkom na medvrstniškem nasilju.	Prvo polletje	Italijanski jezik in književnost
	Državna ureditev med krajevnimi avtonomijami in Evropsko unijo	Poznavanje krajevnih avtonomij in njihovega pomena; Dojemanje pojma Evropske unije; Spoznavanje zgodovine in nastanka evropske unije;	Krajevne avtonomije Dežele, Pokrajine, Občine Evropska unija in mednarodne organizacije	Prvo in drugo polletje	Pravo in ekonomija

		Spoznavanje mednarodnih organizacij.			
	Oblikovanje pozitivnih vedenjskih vzorcev med športno dejavnostjo in v vsakdanjem življenju.	Upoštevajo osnovna načela varnosti med športno in vsakdanjo dejavnostjo. Oblikujejo pozitivne vedenjske vzorce. Spoštujejo pravila športnega obnašanja (fair play).	Odgovornost do lastnega življenja in zdravja ter življenja in zdravja drugih. Spoštovanje pravil in skupne imovine.	Prvo polletje	Motorična in športna vzgoja
	Oblikovanje pozitivnih vedenjskih vzorcev	Zna vzpostaviti spoštljiv dialog z ostalimi.	Medvrstniško sovražstvo (zakoni o vrstniškem nasilju, spoštovanje drugačnosti).	Drugo in tretje dvomesečje	Verouk
2. TRAJNOSTNI RAZVOJ, OKOLJSKA VZGOJA, SPOZNAVANJE IN VAROVANJE KULTURNE DEDIŠČINE	Trajnostni razvoj in okolje	Razumejo pojem trajnostnega razvoja, spoznajo pravilno ravnanje z odpadki.	Pomen reciklaže, reciklaža plastike, papirja, stekla, organskih odpadkov in nekaterih kovin, razbiranje podatkov o reciklaži v našem teritoriju.	Drugo polletje	Vede o zemlji
	Zdrava in nezdrava prehrana, trajnostna prehrana	Razvija sposobnost poglobljenega razumevanja stvarnosti in ozaveščanje o pomenu zdrave in trajnostne prehrane.	Razlikovanje med zdravo in nezdravo prehrano, trajnostna prehrana.	Tretje dvomesečje	Angleščina

3. DIGITALNO DRŽAVLJANSTVO	Pasti spleta	<p>Spoznavanje posledic in učinkov, ki jih imajo socialna omrežja na družbo in posameznika.</p> <p>Ozaveščanje o digitalni identiteti posameznika in uporabi digitalnega podpisovanja.</p> <p>Seznanjanje z varnostjo na spletu, s spletnim ustrahovanjem in spletno etiko</p>	<p>Ogled dokumentarca »Iperconnessi«.</p> <p>Problem pretirane uporabe pametnega telefona ter zasvojenost s spletnimi socialnimi omrežji.</p> <p>Sistem SPID in njegova uporaba, certificirana e-pošta</p> <p>Spletno vrstniško nasilje in varnost na spletu</p>	<p>Četrto dvomesečje</p> <p>Tretje dvomesečje</p>	<p>Informacijske tehnologije</p> <p>Angleščina</p>
	Standardizacija	<p>Spoznavanje in razumevanje pomembnosti standardizacije in obstoja enotnih mednarodno priznanih norm in pravil</p>	<p>Standardi in mednarodni dogovori pri tehničnem risanju.</p> <p>Pomen in pomembnost splošnih standardov, modulov, smiselnost standardizacije in standardnih formatov.</p>	<p>Drugo dvomesečje</p>	<p>Tehnologije in tehnike grafičnega upodabljanja</p>
	Spletno medvrstniško nasilje	<p>Dijak spozna pravne postopke, ki so povezani s spletnim nasiljem med vrstniki.</p>	<p>Vrste in oblike nasilja s posebnim poudarkom na spletnem medvrstniškem nasilju.</p>	<p>Prvo polletje</p>	<p>Italijanski jezik in književnost</p>

Vsebine v krepkem tisku so temeljne.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE

Pri predmetu državljanska vzgoja pripada 50-odstotni delež končne ocene prečnim kompetencam in praktičnemu usposabljanju z delom (PUD), ostalih 50 % ocene pa se določi na podlagi ocen predmetov, pri katerih se prečno poučuje državljanska vzgoja.

VIRI

Introduzione dell'insegnamento scolastico dell'educazione civica. Legge 20 agosto 2019 n. 92.

<https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2019/08/21/19G00105/sq>

Decreto ministeriale n. 35 del 22 giugno 2020.

<https://www.miur.gov.it/documents/20182/2432359/Decreto+Ministeriale+n.+35+del+22+giugno+2020.pdf/43fa37c6-ce8c-86f0-e3fd-2171b034652c?version=1.0&t=1593499141290>

Linee guida per l'insegnamento dell'educazione civica.

https://www.indire.it/wp-content/uploads/2020/06/ALL.-Linee_guida_educazione_civica_dopoCSPI.pdf

Spremenimo svet: Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030. OZN 2015.

https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZZ/Dokumenti/multilateral/razvojno-sodelovanje/publikacije/Agenda_za_trajnostni_razvoj_2030.pdf

Priporočilo Sveta EU z dne 22. maja 2018 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje.

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=NL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=NL)

Trst, 30. 6. 2021